

Co se stalo s dinosaury?

Co říká o dinosaurech Bible? Odkud pocházeli? Kde žili? Co žrali? Odkud pocházely zkameněliny? Co se s nimi stalo?

Dinosauri jsou více než cokoliv jiného používání k ideologickému ovlivňování dětí a dospělých názorem, že historie země je stará několik milionů let. Bible nám však vysvětluje existenci dinosaurů v rozmezí tisíců let a řeší záhadu, kdy žili a co se s nimi stalo. Klíčovými texty jsou Genesis 1,24-25 a Jób 40,15-24.

Jsou dinosauri záhadou?

Mnozí si myslí, že existence dinosaurů a jejich vymření je takovou záhadou, že možná nikdy nebudeme znát pravdu o tom, odkud přišli, kdy žili a co se s nimi stalo. Dinosauri jsou nicméně záhadou pouze pokud přijmete evoluční příběh o jejich historii.

Podle evolucionistů: Dinosauri se nejdříve vyvinuli zhruba před 235 miliony let – dlouho před tím, než se vyvinul člověk. Žádná lidská bytost nikdy nežila s dinosaury. Jejich historie je zaznamenána ve fosilních vrstvách na zemi, které se ukládaly miliony let. Jako živočišný druh byli tak úspěšní, že nakonec “ovládli” zemi. Nicméně před zhruba 65 miliony let se stalo něco, co všechno změnilo, a dinosauri vymizeli. Většina evolucionistů věří, že nějaká katastrofální událost – např. dopad asteroidu – je zahubila. Někteří evolucionisté tvrdí, že někteří dinosauri se vyvinuli v ptáky a tedy nejsou vyhynulí, ale létají kolem nás dodnes!²

Dinosaury neobklopuje záhada, pokud přijmete úplně odlišný, biblický popis historie dinosaurů.

Podle Bible: Dinosauri se objevili zhruba před 6 000 lety.³ Bůh stvořil dinosaury spolu s jinými zemskými živočichy v šestém dni stvořitelského

týdne (Gn 1,20-25, 31). Adam a Eva byli také stvořeni šestého dne – takže dinosauři žili ve stejné době jako lidé, ne odděleni miliony let. Dinosauři nemohli vyhynout před tím, než se objevili lidé, protože dinosauři předtím neexistovali, a smrt, krveprolití, nemoc a utrpení jsou výsledkem Adamova hříchu (Ř 5,12-14; 1 K 15,21-22).

Zástupci všech *druhů* zemských zvířat včetně dinosaurů vstoupili do Noeho archy. Všichni ostatní, kteří zůstali mimo archu, zemřeli v katastrofální potopě - mnohé z jejich ostatků zkameněly.

Po potopě (zhruba před 4 500 lety) zvířata včetně dinosaurů vystoupila z archy a žila v tehdejší světě spolu s lidmi. Prokletí a potopa jako následek hříchu velmi změnila zemi. Klimatická změna po potopě, nedostatek potravy, nemoci a lidská činnost způsobily, že mnoho druhů zvířat vyhynulo. Dinosauři spolu s mnoha jinými tvory vymřeli. Proč jsou tedy dinosauři velkou záhadou?

Proč tak odlišné názory?

Kde jsi byl, když jsem zakládal zemi? (Jób 38,4).

Jak je možné, že existují tak naprosto odlišné názory na dinosaury? Ať evolucionista nebo kreacionista, doklady, které mají o dinosaurech k dispozici, jsou pro obě strany totožné. Všichni vědci mají stejná fakta – stejný svět, stejné zkameněliny, stejné žijící tvory, stejný vesmír.

Jestliže “fakta” jsou stejná, jak mohou vést k tak rozdílným závěrům? Příčina je v tom, že vědci mají k dispozici pouze přítomnost – zkameněliny dinosaurů existují pouze v přítomnosti – ale vědci se snaží spojit dnešní zkameněliny s minulostí. Ptají se: “Co se dělo v minulosti, že dinosauři vznikli, vymřeli a zůstaly z nich zkameněliny?”⁴

Výzkum, který se zabývá těmito otázkami, se nazývá *historickým* nebo *základním výzkumem* a liší se od *aplikované vědy*, která vyvíjí levné potraviny, prozkoumává vesmír, vyrábí nám elektřinu atd. Historický výzkum se zabývá minulostí, s níž nelze přímo experimentovat, zatímco aplikovaná věda se zabývá tím, jak svět funguje tady a teď, a to samozřejmě umožňuje opakované experimenty. Protože zrekonstruovat minulost je obtížné, mají ti, kdo studují zkameněliny (paleontologové), různé pohledy na dinosaury.⁵ Jak již bylo řečeno:

Paleontologie (věda o zkamenělinách) se v mnohém podobá

politice: podléhá vlivu emocí a je snadné ze stejné řady faktů dojít k velmi různým závěrům.⁶

Paleontolog vycházející ze svědectví Bible, která se prohlašuje Slovem Božím,⁷ dospěje k jiným závěrům než ateista, který Bibli odmítá. Vědomé popírání Slova Božího (2 Petr 3,3-7) je u kořene mnoha sporů ohledně “historického výzkumu.”

Mnoho lidí pokládá Bibli pouze za knihu o náboženství nebo spásu. Bible je však něčím víc. Je *historickou knihou o vesmíru* a má nám co říci i o budoucnosti vesmíru. Popisuje počátek času; historické události jako vstup hříchu a smrti do světa; dobu, kdy *celý* povrch země byl zničen vodou; vznik různých jazyků u babylónské věže; zprávu o Božím Synu, který přišel jako člověk, jeho smrt a vzkříšení; a také budoucí nové nebe a novou zemi.

V podstatě existují pouze dva způsoby uvažování: začít zjevením od Boha (Bible) jako základem *všeho* uvažování (biologie, historie, geologie, atd.), což vede ke *křesťanskému světovému názoru*; nebo začít lidskými názory (např. evoluční fantazií) jako základem *všeho* uvažování, což vede k *sekulárnímu světovému názoru*.

Většina křesťanů byla ideologicky ovlivněna prostřednictvím médií a školy, aby uvažovala sekulárním způsobem. Mají tendenci aplikovat sekulární myšlení při čtení Bible místo toho, aby používali Bibli k *formování* svého myšlení (Řím 12,1-2; Ef 4,20-24).

Bible říká: “Počátek poznání je bázeň před Hospodinem” (Př 1,7) a “Začátek moudrosti je bázeň před Hospodinem” (Př 9,10).

Jestliže si člověk osvojí evoluční pojetí historie (nedoložitelnými svědky ani písemnými záznamy), pak v jeho duchu vysvětluje doklady, které máme v současnosti – tedy i minulost dinosaurů, jak je uvedeno výše.

Ale jestliže člověk přistupuje k historii z pohledu písemného záznamu svědka (Boha) všech historických událostí, pak o *stejných* důkazech uvažuje docela jinak - totiž biblicky, jak je uvedeno výše.

Historie dinosaurů

Zkamenělé kosti, kterým dnes říkáme dinosauri, se nacházejí po celém světě. Mnohé z nálezů jsou pouze úlomky kostí, ale byly nalezeny i téměř celé kostry. Vědci byli schopni popsat mnoho různých typů dinosaurů na základě rozlišovacích znaků jako jsou struktura lebky, končetin atd.⁸ Neexistuje však neměnná definice toho, které zvíře je dinosaur a které ne.⁹

Odkud dinosauri pocházeli?

Bible říká, že Bůh stvořil různé druhy zemské zvěře šestého dne stvoření (Gen 1,24-25). Protože i dinosauri byli zemskou zvěří, určitě mezi tyto druhy patřili.¹⁰

Evolucionisté tvrdí, že se dinosauri vyvinuli z nějakých plazů, kteří se původně vyvinuli z obojživelníků. Nemohou však doložit jedinou nesporně přechodnou formu, aby své tvrzení opodstatnili. Vývojové větve dinosaurů v evolučních knihách zobrazují mnoho odlišných typů, ale jen hypotetické linie je spojují s nějakými společnými předchůdci. Ty linie jsou přerušované, protože k nim neexistují žádné fosilní doklady. Evolucionisté jednoduše nemohou dokázat svou víru v nedinosaurího předchůdce dinosaurů.

Jak dinosauri vypadali?

Vědci nevykopou dinosaura s celým neporušeným tělem. I kdyby našli *všechny* kosti, měli by stále méně než 40% zvířete, aby si domysleli, jak původně vypadalo. Kosti, například, nevyprávějí nic o barvě zvířete, ačkoliv byly nalezeny některé zkameněliny otisků kůže, které naznačují její strukturu. Protože existuje jistá rozmanitost barev mezi plazy žijícími dnes, dinosauri se mohli velmi lišit zbarvením, strukturou kůže atd. Při rekonstruování dinosaurů z kostních pozůstatků si vědci musejí mnoho domýšlet a často se navzájem rozcházejí. Zuřila například debata, zda dinosauri byli studenokrevní, či teplekrevní. Z kostí je také těžké určit, zda je dinosaur samec či samice. O těchto věcech existuje spousta spekulací.

Někdy se vědci při svých rekonstrukcích dopouštějí omylů, které se napravují, když se nalezne více kostí. Slavný “brontosaurus” například v nových slovnících dinosaurů není. Jeho původní “objevitel” dal špatnou hlavu na kostru dinosaura, který již předtím dostal jméno *Apatosaurus*.¹¹

Kdo objevil dinosaury?

Sekulární knihy by vám řekly, že první objev toho, co bylo později po-

jmenováno dinosaurem, je z r. 1677, kdy Dr. Robert Plot našel tak veliké kosti, že si myslel, že patří buď obrovskému slonu nebo obrovskému člověku.¹²

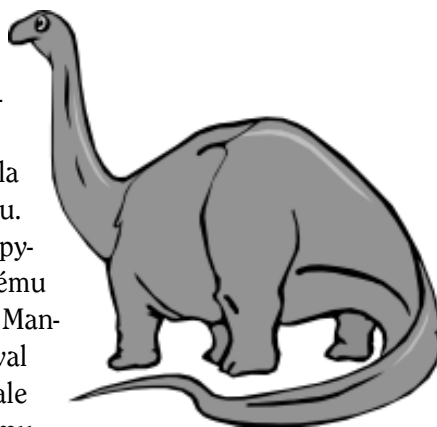
V roce 1822 Mary Anne Mantell šla na procházku po polní cestě v Sussexu. Podle tradice našla kámen, který se třpytil ve slunečním svitu, a ukázala ho svému manželovi, který sbíral zkameněliny. Dr. Mantell, lékař, si všiml, že kámen obsahoval zub podobný zubu moderních plazů, ale mnohem větší. Usoudil, že patřil nějakému vyhynulému obrovitému býložravému plazu se zuby jako leguán. V roce 1825 pojmenoval majitele tohoto zubu *Iguanodon* (zub leguána). Byl to Dr. Mantell, který začal popularizovat “věk plazů.”¹³

Z biblické perspektivy však byly tyto objevy ve skutečnosti *znovuobjevením!* Adam první objevil dinosaury, když pojmenovával druhy zemských zvířat, které Bůh stvořil v šestém dni stvoření (Gn 2,19-20).

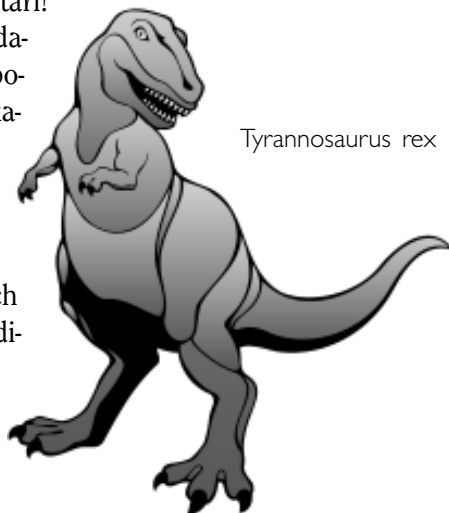
Kde žili?

Evolucionisté tvrdí, že dinosauri žili před miliony let. Je však důležité si uvědomit, že žádná z vykopaných kostí nemá připojený štítek, který by určoval její stáří! Evolucionisté stáří zjišťují nepřímými datovacími metodami, které jiní vědci zpochybňují, a navíc existuje mnoho důkazů proti milionům let.¹⁴

Říká nám Bůh, kdy byl stvořen *Tyrannosaurus rex*? Mnozí by odpověděli záporně. Ale Bible říká, že Bůh stvořil všechny věci v šesti normálních dnech. Stvořil zemskou zvěř včetně dinosaurů, v šestém dni (Gen 1,24-25), což je zhruba před 6 000 lety – přibližná doba stvoření, ke které dojdeme součtem let v Bibli.¹⁵ Takže po-

Brontosaurus byl omyl.

Tyrannosaurus rex

kud *T. rex* byl zemskou zvěří, a Bůh stvořil všechnu zemskou zvěř v šestém dni, pak Bůh stvořil *T. rex*e v šestém dni!

Dále z Bible víme, že před hříchem nebyla žádná smrt, nemoc ani utrpení.¹⁶ Pokud člověk jde důsledně od Genesis po Zjevení a interpretuje Písmo Písmem, potom smrt a prolévání krve přišly na svět teprve potom, co Adam zhřešil. První smrt zvířete nastala, když Bůh usmrtil zvíře v zahradě a oblékl Adama a Evu do jeho kůže (Gen 3,21). To byl také předobraz usmíření – náznak Kristovy krve, která měla být prolita za nás. Nemohly tedy existovat kosti mrtvých zvířat před hříchem – to by zpochybnilo evangelium.

To znamená, že dinosauři museli zemřít potom, co hřích vstoupil do světa, a ne předtím, takže dinosauří kosti nemohou být staré miliony let, když Adam žil pouze před tisíci lety.

Zmiňuje Bible dinosaury?

Jestliže lidé žili ve stejné době jako dinosauři, lze předpokládat, že staré historické spisy, jako je Bible, by je měly zmiňovat. Nejstarší české překlady Bible pocházejí z 16. století.¹⁷ Někteří lidé se domnívají, že jelikož slovo “dinosaurius” se v Bibli nikde nevyskytuje, Bible o dinosaurech nemluví.

Ale slovo “dinosaurius” bylo vytvořeno teprve v roce 1841.¹⁸ Sir Richard Owen, slavný britský anatom a první vrchní inspektor Britského muzea (a skalní antidarwinista), si poté, co se podíval na kosti *Iguanodona* a *Megalosaura*, uvědomil, že představují jedinečnou skupinu plazů, která ještě nebyla klasifikována. Vymyslel termín “dinosaurus” z řeckých slov, která znamenají “strašný ještěr.”¹⁹

Proto tedy nemůžeme očekávat, že nalezneme slovo “dinosaurus” ve starších vydáních Bible – toto slovo v jejich době ještě neexistovalo.

Existuje jiné slovo pro “dinosauria”? Po celém světě existují legendy o *dracích*. Mnohé popisy “draků” odpovídají rysům typickým pro určité dinosaury. Mohly to být ve skutečnosti popisy setkání s tím, čemu nyní říkáme dinosauři?

Hebrejské slovo, které se běžně překládá jako “drak” (hebrejsky: *tan*, *tannin*, *tannim*, *tannot*) se objevuje ve Starém zákoně třicetkrát. V Bibli jsou pasáže o “dracích”, kteří žili na zemi: “chtěl mě [Nebúkadnesar] spolknout jako drak” (Jer 51:34), “draci pouště” (Mal 1:3). Řada biblických kreacionistů věří, že v mnoha kontextech by tito draci mohli označovat to, čemu nyní říkáme dinosauři.²⁰ *Strongova konkordance* dokonce uvádí “dinosauria” jako jeden z možných významů pro *tannin/m*.

V knize Genesis 1,21 Bible říká: “I stvořil Bůh veliké netvory a rozmanité druhy všelijakých hbitých živočichů, jimiž se zahemžily vody.” Hebrejské slovo pro “veliké (vodní) netvory” se na jiném místě překládá jako “drak” (hebrejsky: *tannin*). Takže v první kapitole první knihy Bible Bůh možná popisuje veliké mořské draky (mořská zvířata podobná dinosaurům), které stvořil.

Existují další biblické pasáže o dracích, kteří žili v moři: “drakům na vodách” (Ž 74,13), “zabije draka v moři” (Iz 27,1). Ačkoliv slovo “dinosaur” označuje pouze zvířata žijící na zemi, mořští a létající plazi jsou často řazeni do stejné skupiny s dinosaury. Mořští draci mohli zahrnovat zvířata dinosaurího typu jako *Mosasaurus*.²¹

Jób 41 popisuje velké zvíře, které žilo v moři, livjátana, který dokonce vydechoval oheň. Tento “drak” mohl být docela dobře mohutný, 17 m dlouhý *Kronosaurus*,²² nebo 25 m dlouhý *Liopleurodon*.

V Bibli je také zmíněn létající had: “ohnivý létající had” (Iz 30,6). To by mohl být odkaz na jednoho z pterodaktylů, o kterých se lidově smýšlí jako o létajících dinosaurech, jako *Pteranodon*, *Rhamphorhynchus* nebo *Ornithocheirus*.²³

Nedlouho po potopě Bůh ukazuje člověku jménem Jób svou stvořitelenskou velikost tím, že Jóbovi připomíná největší pozemské zvíře, které stvořil:

„Pohleď jen na behemóta, jeho jsem učinil jako tebe; on jako dobytče žere trávu. Pohleď, jakou má sílu v bedrech, jak mocné jsou svaly jeho břicha. Napřímí ocas jako cedr, šlachy jeho stehen jsou propletené, jeho kosti jsou bronzové válce, jeho hnáty jako železný

Byl behemót,
o němž mluví
Jób, jedním
z velkých
dinosaurů?

sochor. On byl na počátku Božích cest; jen jeho Učinitel může na něj s mečem (Jób 40,15-19).“

Tyto verše naznačují, že to bylo největší pozemské zvíře, které Bůh stvořil. Takže jaké zvíře byl “behemót”?

Překladaelé Bible si nebyli jisti, co to bylo za zvíře, a tak často jen přepsali původní hebrejský výraz a dostali slovo “behemót”. V mnoha biblických komentářích a biblických poznámkách pod čarou se však píše, že “behemót” je “možná hroch nebo slon”.²⁴ Některé verze Bible “behemóta” skutečně takto překládají.²⁵ Ale kromě toho, že slon a hroch nebyli největšími zvířaty, která Bůh stvořil (někteří dinosauři je daleko předčili), tento popis nedává smysl, protože ocas behemóta je přirovnáván k cedru (verš 17).

Maličký ocas slona (nebo ocásek hrocha, který vypadá spíš jako výrůstek kůže!) je velmi málo podobný cedru! Je zřejmé, že slon a hroch nemohli být “behemótem”. *Žádné živé zvíře se nepodobá tomuto popisu.* Behemót je však velmi podobný *Brachiosauru*, jednomu z největších dinosaurů.

Některé překlady v poznámkách uvádějí, že behemót s ocasem jako cedr mohl být slon nebo hroch

Existují jiné staré záznamy o dinosaurech?

Jedna z nejstarších knih britské historie, *Anglosaské kroniky*, zaznamenává setkání lidí s draky – jejich popisy silně připomínají známé dinosaury.²⁶ Emblém na vlajce Walesu (Spojené království) je drak.

Mnohé z historických líčení „draků“ se dobře hodí na určité druhy dinosaurů

Ve filmu *Velká záhada dinosaurů*²⁷ je uvedeno několik popisů draků:

- Sumerský příběh z doby 2 000 nebo více let před Kristem vypráví o hrdinovi jménem Gilgameš, který šel kácet cedry do vzdáleného lesa a setkal se tam s velkým zlým drakem, kterého zabil a uřízl mu hlavu.

- Když Alexandr Veliký (asi 330 let před Kristem) a jeho vojáci vpochodovali do Indie, zjistili, že Indové uctívali veliké syčící draky, které drželi v jeskyních.

- Čína je známá svými příběhy o dracích a draci č. asto figurují v čínské poezii, výšivkách a vyřezávaných věcech.

- Anglie má svůj příběh o svatém Jiří, který zabil draka žijícího v jeskyni.

- Existuje příběh jednoho Ira z 10. století, ve kterém píše o svém setkání s něčím, co se jeví jako stegosaurus.

- V 16. století evropská vědecká kniha, *Historia Animalium*, uváděla několik žijících zvířat, které bychom nazvali dinosaury. Dobře známý přírodovědec tehdejší doby, *Ulysses Aldrovandus*, zaznamenal setkání venkovana *Baptisty* s drakem, jehož popis odpovídá malému dinosauru *Tanystropheu*. Došlo k němu 13. května 1572 poblíž Boloni v Itálii a venkovan draka zabil.

Našly se také petroglyfy (kresby vyryté do skály) tvorů, kteří jsou podobní dinosaurům.²⁸

Kresby Indiánů, jako tato z kaňonu White River v Utahu, dokládají, že dinosauri žili současně s lidmi.

Ve stručnosti lze říci, že v historii lidé znali draky velmi dobře. Popisy těchto zvířat odpovídají tomu, co víme o dinosaurech. Bible taková stvoření zmiňuje, a dokonce i taková, která žila v moři a létala ve vzduchu. Existuje ohromné množství jiných historických důkazů, že taková stvoření žila vedle lidí.

Co říkají kosti?

Existují také fyzické důkazy, že kosti dinosaurů nejsou staré miliony let. Vědci z University v Montaně našli kosti *Tyrannosaura rexe*, které nebyly úplně zkamenělé. Části kostí vypadaly jako čerstvé kosti a obsahovaly něco, co připomínalo krvinky a hemoglobin. Pokud by tyto kosti byly opravdu miliony let staré, pak by se krvinky a hemoglobin zcela rozpadly.²⁹ Také by to nemohla být “čerstvá” kost, pokud byla miliony let stará.³⁰ Zpráva těchto vědců uváděla následující:

„Tenký plátek kosti *Tyrannosaura rex* zářil jantarově pod objektivem mého mikroskopu... laboratoř se naplnila šumem vzrušení, neboť jsem zaostřil na něco uvnitř cév, čeho si nikdo z nás předtím nepovšiml: malinké kulaté částičky, průsvitně červené s tmavým středem... Červené krvinky? Tvar a umístění je naznačovaly, ale červené krvinky tvoří z větší části voda a nezůstaly by zachovány v 65 milionů let starém tyranosaurusu... Vzorek kosti, který nás tak vzrušil, pocházel z krásného, téměř celého kusu *Tyrannosaura rex*, který byl vykopán v roce 1990... Když tým přinesl tohoto dinosaura do laboratoře, všimli jsme si, že některé části hluboko uvnitř dlouhé kosti nohy nebyly úplně zkamenělé... Myslíme si, že všechny tyto důkazy podporují představu, že naše vzorky *Tyrannosaura rex* by mohly obsahovat zachovalé částičky hemoglobinu. Ale teprve po dalším výzkumu budeme moci s dostatečnou důvěrou prohlásit “Ano, tento tyranosaurus má ve svých tkáních krevní tělíska.”³¹

Nez kamenělé kosti dinosaura s kachním zobákem byly nalezeny na severním svahu Aljašky.³² Kreationističtí vědci na Aljašce dále vyzvedli (nezkamenělé) kosti zmrzlého dinosaura.³³ Evolucionisté by neřekli, že tyto kosti zůstaly zmrzlé po mnoho milionů let od doby, kdy podle nich dinosauri vymřeli. Tyto kosti by však nepřežily miliony let, kdyby nebyly zmineralizovány. To je záhada pro ty, kteří věří ve “věk dinosaurů” před miliony let, ale ne pro toho, kdo smýšlí podle Bible.

Co dinosauri žrali a jak se chovali?

Filmy jako *Jurský park* a *Ztracený svět* zobrazují většinu dinosaurů jako agresivní masožravce. Ale jen z toho, že měli ostré zuby, nemůžeme usuzovat, jak se tato zvířata chovala a co žrala – pouze víme, jaký druh zubů měla (pro trhání potravy atd.). Studium zkamenělého dinosaurího trusu (koprolit)³⁴ však pomohlo vědcům určit, co někteří dinosauri žrali.

Před hříchem byla původně všechna zvířata včetně dinosaurů býložravá. Kniha Genesis 1,30 říká: “Veškeré zemské zvěři i všemu nebeskému ptactvu a všemu, co se plazí po zemi, v čem je živá duše, dal jsem za pokrm veškerou zelenou bylinu.”

To znamená, že i *Tyrannosaurus rex* před pádem žral pouze rostliny. Někteří lidé to odmítají a poukazují na to, že velký *T. rex* měl velké zuby, a trvají na tom, že byly určitě používány k útoku na zvířata. To, že má zvíře veliké ostré zuby, však neznamená, že je masožravec. Znamená to jen tolik, že má velké ostré zuby.³⁵

Mnoho současných zvířat má ostré zuby, ale jsou to v podstatě býložravci. Panda obrovská má ostré zuby jako masožravec, ale živí se bambusem. Zuby pandy byly tedy vhodně stvořeny k tomu, aby žrala bambus. Aby evolucionisté “vysvětlili,” proč má panda obrovská zuby jako mnoho současných masožravců, musí tvrdit, že panda obrovská se vyvinula jako masožravec, a teprve později přešla na bambus.³⁶

Různé druhy netopýřů se živí ovocem, nektarem, hmyzem, malými zvířaty a krví, ale z jejich zubů se převažující strava nedá určit.³⁷ Medvědi mají zuby podobné kočkovitým šelmám (např. lvu), ale někteří medvědi jsou býložraví a mnozí, ne-li většina, jsou převážně býložraví.

Před hříchem Bůh popsal svět jako “velmi dobrý” (Gen 1,31). Někteří lidé nedokáží přijmout tuto představu úplné harmonie kvůli potravnímu řetězci, který vidí v současném světě. Nemůžeme se ale dívat na hříchem prokletý svět a z toho pramenící smrt a boj, a kvůli němu odmítnout popis histo-

rie v Genesis. Všechno se změnilo v důsledku hříchu. Proto Pavel popisuje současné stvoření jako “sténající” (Řím 8,22). Musíme se na svět dívat “očima” Bible, abychom ho pochopili.³⁸

Někteří argumentují, že lidé a zvířata by trpěli i v “ideálním” světě. Tvrdí, že i před hříchem mohl Adam nebo zvíře šlápnout na drobného tvora nebo se škrábnout o větev. Tyto situace nastávají v dnešním *padlém* světě – současný svět *není* dokonalý; trpí následkem prokletí (Řím 8,22). Nemůžeme se dívat na Bibli “očima” světa a tvrdit, že svět před hříchem byl stejný jako svět, který vidíme dnes. Nevíme, jak vypadal dokonalý svět, neustále obnovovaný a zcela udržovaný Boží mocí (Kol 1,17; Ž 1,3) – nikdy jsme nezažili dokonalost (pouze Adam a Eva ji znali před hříchem).

Malé záblesky však naleznete v Písmu: v Deuteronomiu 8,4 nebo 29,5 a Nehemjáši 9,21 se píše, že když Izraelci putovali po poušti po 40 let, že jejich oblečení a boty se neobnosily ani jejich nohy neotekly. Když Bůh věci dokonale udržuje, opotřebenění věcí nebo náhodné zranění nejsou možné.

Pomyslete na Šadraka, Měšaka a Abednega (Da 3,26-27) – vyšli z ohně, aniž by byli cítit kouřem. Když Hospodin dokonale udržuje, zranit se *není* možné. V dokonalém světě před hříchem a prokletím Bůh udržoval všechno, ale v tomto prokletém světě se všechno opotřebovává. Mnoho komentátorů věří, že popis v Iz 11,6-9 o vlku, beránku a lvu, který žere slámu jako dobytče, je obrazem nového světa v budoucím obnovení (Sk 3,21), kdy už nebude prokletí ani smrt (Zj 21,1; 22,3). Zvířata, o kterých se píše, žijí mírumilovně jako býložravci (toto je také stav živočišné říše před hříchem – Gen 1,30). Dnešní svět se dramaticky změnil vlivem hříchu a prokletí. Současný potravní řetězec a chování zvířat (které se také změnilo po potopě – Gen 9,2-3) *nelze* použít jako východisko pro výklad Bible – Bible vysvětluje, *proč* je svět takový, jaký je!

Na počátku dal Bůh Adamovi a Evě vládu nad zvířaty: “*A Bůh jim požehnal a řekl jim: “Plodte se a množte se a naplňte zemi. Podmaňte ji a panujte nad mořskými rybami, nad nebeským ptactvem, nade vším živým, co se na zemi hýbe”* (Gen 1,28). Když se podíváme na dnešní svět, je nám připomínáno v Žid 2,8: “Všecko jsi podrobil pod jeho nohy. Když mu tedy podrobil všecko, znamená to, že nezůstalo nic, co by mu nebylo podmaněno. Nyní ovšem ještě nevidíme, že by mu vše bylo podmaněno.” Vztah člověka k okolí se změnil vlivem hříchu – není mu “podrobeno”, jak bylo původně.

Lidé včetně většiny křesťanů pozorují svět zpravidla tak, jak vypadá dnes, plný smrti a utrpení, a potom aplikují tento pohled na Bibli a vysvětlují ji

v tomto světle. Ale jsme hříšné, chybující lidské bytosti, které pozorují hříchu propadlý svět (Řím 8,22), a proto potřebujeme začít Božím zjevením, Bibli, abychom začali chápat.

Takže, jak vznikly tesáky a drápy? Dr. Henry Morris konstatuje:

„Teprve budoucí výzkum může ukázat, zda takové tvary jako tesáky a drápy, byly součástí původní výbavy (zvířat), potlačenými rysy, které se staly dominantními v důsledku pozdějších selektivních procesů, nebo to byly mutace, které následovaly po prokletí.“³⁸

Když vstoupil do světa hřích, všechno se změnilo. Možná se v této fázi začala některá zvířata navzájem požírat. Co se stalo do doby Noeho, popsal Bůh takto: “Bůh pohleděl na zemi; byla zcela zkažená, protože všechno tvorstvo pokazilo na zemi svou cestu” (Gen 6,12).

Po potopě Bůh také změnil chování zvířat. Čteme: “Bázeň před vámi a děs z vás padnou na všechnu zemskou zvěř i na všechno nebeské ptactvo; se vším, co se hýbe na zemi, i se všemi mořskými rybami jsou vám vydáni do rukou” (Gen 9,2). Pro člověka tedy bylo mnohem těžší vykonávat vládu, která mu byla dána v Gen 1,28.

Medvěd hnědý má podobné zuby jako kočkovité šelmy, je však převážně býložravec.

Proč nacházíme zkameněliny dinosaurů?

Tvorba zkameněliny vyžaduje náhlý zánik. Když zvíře zemře, obvykle je sežráno nebo se rozpadne tak, až z něj nic nezůstane. Aby vznikla zkamenělina, je potřeba jedinečných podmínek, které zachovají zvíře a nahradí ho nerosty atd.

Evolucionisté kdysi tvrdili, že fosilní záznam se vytvářel pomalu tak, jak zvířata umírala, a byla postupně překrývána sedimenty. Ale nedávno přiznali, že fosilní záznam musel vzniknout katastrofickými procesy.³⁹ Aby se vytvořily miliardy zkamenělin po celém světě ve vrstvách mnohdy několik kilome-

Hřbitovy
dinosaurů
svědčí o
katastrofální
záplavě.

trů tlustých, organizmy musely zemřít rychle. Mnoho evolucionistů nyní říká, že fosilní záznam se vytvořil rychle, při náhlých událostech oddělených miliony let!

Podle Bible se postupem času země naplnila nemravností, a tak se Bůh rozhodl, že sešle světovou potopu: “a zahladím tak zpod nebe všechno tvorstvo, v němž je duch života. Všechno, co je na zemi, zhyne.” (Gen 6,17).

Bůh přikázal Noemu, aby postavil velmi prostornou loď, do které měl vzít svou rodinu a zástupce z každého druhu pozemského, dýchajícího zvířete (které Bůh sám vybere a pošle Noemu – Gen 6,20). V tom byli zahrnuti dva z každého druhu dinosaurů.

Jak se dinosauri vešli do archy?

Mnozí lidé si představují dinosaury jako obrovské tvory, kteří by se nikdy nevešli do archy. Ale průměrná velikost dinosaura (vypočtená z koster, které byly nalezeny po celé zemi) je zhruba velikost ovce.⁴⁰ Ve skutečnosti mnoho dinosaurů bylo poměrně malých. Například *Struthiomimus* byl veliký jako pštros a *Compsognathus* nebyl větší než kohout. Pouze několik dinosaurů dorůstalo do extrémně velikých rozměrů (např. *Brachiosaurus*, *Apatosaurus*), ale ani oni nebyli tak velcí jako největší zvíře v dnešním světě, modrá velryba. (Plazi rostou prakticky po celý život. Velcí dinosauri byli tedy pravděpodobně velmi staří.)

Dinosauri kladli vejce, a největší zkamenělé dinosaurí vejce je zhruba

velikosti fotbalového míče.⁴¹ I ti největší dinosauri byli velmi malí, když se vylíhli. Nezapomeňme, že zvířata, která vystoupila z lodi, měla znovu zaplnit zemi. Proto bylo důležité vybrat do archy mladá dospělá zvířata, která byla brzy na vrcholu jejich reprodukčního věku. Lze tedy realisticky předpokládat, že Bůh poslal do archy mladá dospělá zvířata, ne úplně dospělé tvory.

Někdo by mohl namítnout, že se 600 či více pojmenovaných druhů dinosaurů nemohlo do archy vejít. Ale Gen 6,20 říká, že do archy vešly reprezentativní *druhy* zemské zvěře. Otázka je, co je “*druh*” (hebrejsky: *min*)? Bibličtí kreacionisté poukazují, že mnoho “druhů” může pocházet z jedné “čeledi”. Ve světě například existuje mnoho typů koček, ale všechny “druhy” koček pravděpodobně původně pochází z pouze několika “skupin” koček.⁴² Dnešní typy koček se vyvinuly přírodní a umělou selekcí, která působila na variaci v informacích (genech) původních koček. To vytvořilo různé kombinace a podmnožiny informací a tedy různé typy koček. Mutace (chyby v kopírování genů během reprodukce) může také přispět k variaci, ale změny způsobené mutacemi jsou negativní a způsobují ztrátu původních informací.

Dokonce “vznik druhů” mohl nastat skrze tyto procesy. Tato tvorba druhů *není* “evolucí,” jelikož je založena na *již přítomných* stvořených informacích a je tedy omezeným “degradačním” procesem, který nezvyšuje komplexnost. V Noeho arše bylo tedy potřeba pouze několik kočkovitých párů.

Jmen dinosaurů neustále přibývalo, přičemž nová jména byla dávána někdy i jen několika kusům kosti nebo kostře, která se podobala jiné, lišící se pouze velikostí nebo zemí nálezů. V arše bylo patrně méně než 50 různých skupin nebo tříd dinosaurů.⁴³

Je také potřeba si uvědomit, že Noeho archa byla opravdu velká a zcela schopná unést potřebný počet zvířat včetně dinosaurů.

Zemská zvířata (včetně dinosaurů), která nebyla v arše, utonula. Mnoho z nich bylo zachováno ve vrstvách vytvořených potopou – odtud miliony zkamenělin. Lze předpokládat, že mnoho dinosaurích zkamenělin bylo pohřbeno v této době, asi před 4 500 lety. Po potopě nastaly také velké katastrofy jako doba ledová, které se zasloužily o vytvoření zkamenělin v období po potopě.

Pokřivené tvary těchto zvířat zachované v kamenech, jejich masový výskyt ve hřbitovech zkamenělin, široké rozšíření a některé celé kostry dosvědčují, že tato zvířata byla pohřbena náhle. To vše ukazuje na ohromnou potopu.⁴⁴

Proč dnes dinosaury nevidíme?

Na konci potopy vyšli Noe, jeho rodina a zvířata ven z archy (Gen 8,15-17). Dinosauri tedy začali nový život v novém světě. Spolu s ostatními zvířaty dinosauri vyšli ven, aby se množili a znovu naplnili zemi. Opustili místo, kde archa přistála, a rozšířili se po zemském povrchu. Díky potomkům těchto dinosaurů vznikly legendy o dracích.

Ale svět, který měli znovu zaplnit, se výrazně lišil od toho, který znali před Noeho potopou. Potopa jej zdevastovala. Nyní to byl svět, ve kterém bylo mnohem těžší přežít.

Po potopě Bůh řekl Noemu, že od této chvíle se ho budou zvířata bát a že člověk může jíst jejich maso (Gen 9,1-7). I pro člověka se svět stal podstatně drsnějších místem. Aby přežil, musel doplnit kdysi jednoduše dostupnou rostlinnou potravu živočišnými zdroji.

Schopnost zvířat a člověka přežít byla vystavena tvrdým zkouškám. Z fosilního záznamu, z písemné historie člověka a ze zkušenosti posledních staletí vidíme, že mnoho forem života na této planetě v těchto zkouškách neobstálo.

Musíme si uvědomit, že mnoho rostlin a zemských zvířat po potopě vyhynulo – buď kvůli činnosti člověka nebo konkurenci ostatních druhů nebo kvůli drsnějšímu životnímu prostředí. Mnohé skupiny dosud vymírají. Dinosauri patří ke skupinám vyhynulým.

Proč se lidé tak zajímají o dinosaury a mají malý zájem o vyhynutí například kapradí *cladophebius*? Je to proto, že dinosauri budí dojem netvorů, který tolik vzrušuje a fascinuje.

Evolucionisté z této fascinace těží a svět je plný evoluční propagandy soustředěné na dinosaury. Následkem toho dokonce i myšlení křesťanů je ovlivněno evoluční filozofií. Výsledkem je, že mají tendenci dívat se na dinosaury jako něco záhadného.

Kdybyste se v zoologické zahradě zeptali, proč se tak věnují ohrožených druhům, pravděpodobně byste dostali tuto odpověď: „Ze země zmizelo mnoho zvířat. Zvířata neustále vymírají. Podívejte se na zvířata, která zmizela navždy. Musíme jednat, abychom zvířata zachránili.“ Pokud byste se zeptali „Proč zvířata vymírají?“, možná byste dostali tuto odpověď: „Je to jasné! Lidé je zabíjejí; nedostatek potravy; člověk ničí životní prostředí; nemoci; genetické problémy; katastrofy jako povodně – je mnoho důvodů.“

Kdybyste se potom zeptali „A co se stalo s dinosaury?“, odpověď by pravděpodobně byla: „Nevíme! Vědci navrhli spoustu možných důvodů, ale je to záhada.“

Možná jedním z důvodů, proč dinosaury vyhnuli, je to, že jsme se o ohrožené druhy nezačali starat dost včas! Faktory, které způsobují vymírání dnes a které vznikly lidským hříchem – prokletí, následky potopy (soud) atd. – jsou tytéž faktory, které způsobily, že vyhnuli dinosaury.

Skutečně dinosaury vyhnuli?

Nikdo nemůže dokázat, že organizmus vyhynul, dokud nezná každou část zemského povrchu. Experti se blamovali nálezy živých a zdravých zvířat, která prohlásili za vyhynulá. Například nedávno badatelé našli v Nepálu slony, kteří měli mnoho rysů společných s mamuty.⁴⁵

Vědci v Austrálii našli živé stromy, o kterých si mysleli, že vyhynuly spolu s dinosaury. Jeden vědec řekl: “Bylo to jako najít živého dinosaura.”⁴⁶ Když vědci objeví zvířata nebo rostliny, o kterých si mysleli, že jsou dávno vyhynulé, nazývají je “živými zkamenělinami.” Existují stovky “živých zkamenělin,” což je velmi trapné pro ty, kteří věří, že historie země je stará miliony let.⁴⁷

Badatelé a domorodci v Africe dokonce nedávno oznámili, že viděli tvory podobné dinosaurům.⁴⁸ Byli spatřeni v odlehlých místech, jako jsou jezera hluboko v konžské džungli. Jejich popisy nápadně odpovídají dinosaurům.⁴⁹

Zdá se, že jeskynní malby původních Američanů zachycují dinosaury⁵⁰ – vědci uznávají kresby mamutů, tak proč ne kresby dinosaurů? Evoluční předstevník, že člověk nežil ve stejné době jako dinosaury, nedovoluje většině vědců vůbec pomyslet, že by tyto kresby měly zachycovat dinosaury.

Je samozřejmé, že pro kreacionistu by nebyla žádná ostuda, kdyby někdo objevil dinosaura žijícího v džungli. Pro evolucionistu však ano.

Ne, nemohli bychom klonovat dinosaura jako ve filmu *Jurský park*, i kdybychom měli dinosaury DNA. Také bychom potřebovali živou samici, protože v cytoplazmě vajíčka je “mechanismus” nutný k tomu, aby se nový jednotlivec mohl vyvinout.⁵¹

Ptakoještěři?

Mnoho evolucionistů si stejně nemyslí, že dinosaury skutečně vyhnuli! Na vývěsním štítu nad vstupem na výstavu ptáků v ZOO v Cincinnati v Ohiu v roce 1997 bylo napsáno toto:

Dinosaury vyhnuli před miliony let – je to tak? Ne, ptáci jsou v podstatě moderní krátkoocasí opeření dinosaury.

V polovině 60. let tohoto století Dr. John Ostram z Yaleovy University začal popularizovat myšlenku, že se ptáci vyvinuli z dinosaurů.⁵² Ne všichni evolucionisté s tím však souhlasí. “Je to pouze jejich fantazie,” říká Alan Feduccia, ornitolog z University of North Carolina v Chapel Hill a přední kritik teorie vývoje ptáků z dinosaurů. “Tak moc chtějí vidět živé dinosaury, že si nyní myslí, že je mohou zástupně studovat v zahradních ptačích budkách.”⁵³

Bylo učiněno mnoho pokusů přesvědčit veřejnost, že moderní ptáci jsou skuteční dinosauri. Časopis *Time* 26. dubna 1993 měl na obálce “ptakoještěra” s peřím nazývaného dnes *Mononykus* (přechodná forma mezi dinosaury a ptáky), který je odvozen od fosilie, jež neměla žádné peří. Ve stejném měsíci *Science News* uvedl článek, který tvrdil, že toto zvíře byl ryjící tvor podobně jako krtek.⁵⁴

V roce 1996 noviny přinesly zprávu z Číny o nálezu zkameněliny plaza, který měl pravděpodobně peří.⁵⁵ Některá média tvrdila, že pokud by se to potvrdilo, byl by to “nevyratitelný důkaz, že dnešní ptáci se vyvinuli z dinosaurů.”⁵⁶ V roce 1997 však Akademie přírodních věd ve Filadelfii poslala čtyři přední vědce, aby tento nález prozkoumali. Jejich závěr byl, že to *nebylo* peří. Zpráva v médiích uvedla o jednom z vědců: “Řekl, že viděl struktury podobné chlupům - ne chlupy - které mohly podpírat lem nebo hřebínek jako měli leguáni.”⁵⁷

Ohled po této zprávě se objevila další zpráva v médiích, že také v Jižní Americe bylo nalezeno 20 zlomků kostí plaza opravňujících závěr, že dinosauri byli příbuzní ptákům!⁵⁸

Ptáci jsou teplokrevní a plazi jsou studenokrevní, ale evolucionisté, kteří věří, že se dinosauri vyvinuli v ptáky, by rádi viděli dinosaury jako teplokrevné, aby to podpořilo jejich teorii. Dr. Larry Martin z Kansaské university však namítá:

„Poslední výzkum ukázal, že mikroskopická struktura dinosaurích kostí “byla typická pro studenokrevná zvířata, takže jsme se zas vrátili k studenokrevným dinosaurům.”⁵⁹

Je smutné, že sekulární média tak vystupňovala své protikřesťanské postoje v pro-evoluční propagandě, že se dala strhnout až k směšným prohlášením jako “Papoušci a kolibříci jsou také dinosauri.”⁶⁰

Několik nových zpráv rozohnilo mezi evolucionisty debatu o ptácích a

dinosaurech. Jedna se týká výzkumu původu zárodků prstů ptáků a dinosaurů, který ukázal, že ptáci se *nemohli* vyvinout z dinosaurů!⁶¹ Studie takzvaného opeřeného dinosaura z Číny ukázala, že tento dinosaur měl jednoznačně plíce plaza a bránici, které se jednoznačně lišily od ptačích plíc.⁶² Další zpráva uváděla, že roztřepené okraje u čínské zkameněliny, o kterých si někteří mysleli, že je to “peří,” jsou podobné kolagenovým vláknům, která se nacházejí těsně pod kůží mořských hadů.⁶³

Neexistuje *žádný* důvěryhodný důkaz, že ptáci vyvinuli z dinosaurů.⁶⁴ Dinosauri byli vždy dinosaury a ptáci byli vždycky ptáky!

Co kdyby *byla* nalezena zkamenělina “dinosaurů” s peřím? Dokázalo by to, že ptáci se vyvinuli z dinosaurů? Ne – kachna má kachní zobák a nohy s plovací blánou stejně jako ptakopysk, ale nikdo z toho nevyvozuje, že se ptakopysk vyvinul z kachny. Působivý důkaz pro víru, že se ptáci vyvinuli z plazů (nebo dinosaurů) by byly šupiny plazů napůl přeměněné v peří, ale nikoliv zcela vytvořená křídla. Zkamenělina podobná dinosauru s peřím by byla jen další zvláštní směsíc jako ptakopysk, a variací opakovaného vzoru vloženého do tvorů, svědčícího o ruce jediného pravého Boha Stvořitele, který stvořil všechno.

Proč na tom záleží?

Ačkoliv dinosauri jsou fascinující, někteří čtenáři mohou namítnout: “Proč se nadělá tolik cavyků s dinosaury? V dnešním světě je mnohem víc důležitějších věcí, které je potřeba řešit, jako potraty, rozpad rodiny, rasismus, promiskuita, nepoctivost, homosexuální praktiky, euthanasie, sebevražda, pornografie, atd. Raději bychom lidem měli říkat evangelium Ježíše Krista, a nezabývat se podružnými otázkami jako jsou dinosauri!”

Ve skutečnosti učení evolucionistů o dinosaurech, které zakořenilo ve společnosti, *má* velkou zásluhu na tom, proč mnoho lidí nechce slyšet evangelium a proč tedy ta spousta společenských problémů, zmíněných výše.

Důsledky

Pokud přijímáme učení evolucionistů o dinosaurech, potom musíme připustit, že popis historie v Bibli je falešný. Pokud se bible mýlí v této oblasti, potom není Slovem Božím a můžeme ignorovat i všechno ostatní, co říká a co se nám nehodí.

Pokud se všechno vytvořilo skrze přírodní procesy – bez Boha – potom na nás Bůh nemá žádný nárok a nemá ani právo nám říkat, jak máme žít. Ve

skutečnosti podle tohoto myšlení Bůh vlastně neexistuje, takže neexistuje žádný absolutní základ pro morálku. Bez Boha je všechno povoleno – co je správné a co špatné je pouze otázkou názoru. A bez základu morálky neexistuje taková věc jako hřích. A neexistence hříchu znamená, že nemusíme bát žádného Božího soudu a že nepotřebujeme Spasitele, Ježíše Krista.

Miliony let a evangelium

Učení, že dinosauři žili a vyhnuli miliony let před člověkem, přímo útočí na základy evangelia ještě z jiné strany. Fosilní záznam, jehož součástí jsou dinosauři, dokumentuje smrt, nemoc, utrpení, krutost a brutalitu. Je to velmi ošklivý záznam. Připustit, že fosilní vrstvy vznikaly miliony let, znamená přijmout smrt, krveprolití, nemoc a utrpení před Adamovým hříchem.

Bible však říká jasně, že smrt, krveprolití, nemoc a utrpení jsou *následkem hříchu*. Bůh varoval Adama v Gen 2,17, že pokud bude jíst ze stromu poznání dobrého a zlého, zcela jistě zemře. Hebrejský výraz “jistě zemřeš” ve skutečnosti znamená “umíraje, zemřeš.” Jinými slovy, okamžitou duchovní smrt bude následovat proces tělesného úpadku, který nakonec skončí i tělesnou smrtí.

Jakmile připustíme miliony let u dinosauřích zkamenělin, připustili jsme smrt a utrpení ještě předtím, než Adam zhřešil a přivolal tak smrt a utrpení na Boží stvoření.

Poté, co Adam neuposlechl Boha, Hospodin oblékl Adama a Evu “koženými suknicemi” (Gen 3,21). Aby to mohl udělat, musel zabít a prolít krev přinejmenším jednoho zvířete. Důvod je shrnut v Žid 9,22: „Podle zákona se skoro vše očišťuje krví a bez vylití krve není odpuštění.“

Bůh požadoval prolítí krve na odpuštění hříchů. Co se stalo v zahradě Eden, bylo předobrazem toho, co se mělo stát v Ježíši Kristu, který prolil svou krev na kříži jako “Beránek Boží, který snímá hřích světa” (J 1,29).

Pokud prolítí krve nastalo před hříchem, což by se stalo, kdyby zahrada stála na fosilním záznamu zvířat mrtvých miliony let, potom by podstata usmíření byla anulována.

Tento “velký obraz” také odpovídá Římanům 8, kde se říká, že celé stvoření “sténá” kvůli následkům Adamova pádu – není to “sténání” ze smrti a utrpení před tím, než Adam zhřešil.

Ježíš Kristus vytrpěl fyzickou smrt a prolil svou krev, protože smrt byla trestem za hříchy. Pavel to podrobně rozebírá v Římanech 5 a 1. Korintským 15.

Kapitoly 21 a 22 ze Zjevení říkají jasně, že jednoho dne bude “nové nebe a nová země,” kde už „nebude smrti ani prokletí“ – tak, jak tomu bylo, než hříchy všechno změnil. Je zřejmé, že na nové zemi budou i zvířata, která nebudou umírat a požírat se navzájem ani požírat vykoupené lidi!

Proto učení o milionech let smrti, nemoci a utrpení před tím, než Adam zhřešil, je přímým útokem na základ zvěsti o kříži.

Závěr

Jestliže přijímáme Boží Slovo v knize Genesis jako pravdivé a jako auto-ritu, potom můžeme vysvětlit dinosaury a pochopit důkazy, které pozorujeme ve světě kolem nás. Pokud to děláme, pomáháme lidem vidět, že kniha Genesis je naprosto důvěryhodná a logicky obhájitelná a že je tím, čím si nárokuje být – pravdivým popisem historie vesmíru a lidstva. Co si člověk myslí o knize Genesis nakonec určuje, co si bude myslet o zbytku Bible. To zase ovlivní, co si člověk myslí o sobě, smyslu života a ostatních lidech, včetně jejich potřeby spasení.

Poznámky

- 1 J. R. Horner, D. Lessem: *The Complete T. rex* (New York: Simon & Schuster, 1993), str. 18. M.A. Norell, E.S. Gaffney, L. Dingus: *Discovering Dinosaurs in the American Museum of Natural History* (New York: Nevaumont Publ. Co. Inc., 1995), str. 17 říká, že nejstarší dinosaurí zkamenělina je stará 228 milionů let.
- 2 D.T. Gish: *Evolution: the Fossils Still Say No!* (El Cajon, CA: Institute for Creation Research, 1995), str. 129nn probírá evoluční názory z kreační pozice. Norell et al.: *Discovering Dinosaurs in the American Museum of Natural History*, str. 2. “Dinosauri patří do skupiny nazývané Archosauria. . . . Živými zástupci archosaurů je 21 současných krokodýlů a aligátorů, spolu s více než deseti tisíci druhů živých theropodních dinosaurů (ptáků).”
- 3 J. D. Morris, *The Young Earth* (Green Forest, AR: Master Books, 1994). H. M. Morris, *The Genesis Record* (Grand Rapids, MI: Baker Book House, 1976), str. 42–46. O biblické chronologii viz James Ussher: *The Later Part of the Annals of the World*, E. Tyler for F. Crook and G. Bedell, London, 1658.
- 4 M. Benton: *Dinosaurs: An A–Z Guide* (New York: Derrdale Books, 1988), str. 10–11.
- 5 Tamtéž.
D. Lambert a Diagram Group: *The Dinosaur Data Book* (New York: Avon Books, 1990), str. 10–35.
Norell et al.: *Discovering Dinosaurs in the American Museum of Natural History*, str. 62–69.

- V.L. Sharpton and P.D. Ward, editors, *Global Catastrophes in Earth History*, The Geological Society of America, Special Paper 247, 1990.
- 6 M. D. Lemonick, "Parenthood, Dino-style," *Time*, January 8, 1996, str. 48.
- 7 Žalm 78,5; 2 Tim 3,14-17; 2 Petr 1,19-21. Bůh, který vdechl písmu, je od věčnosti, je dokonalý a nikdy nelže (Titus 1:2).
- 8 D. Lambert: *A Field Guide to Dinosaurs* (New York: Avon Books, 1983), str. 17.
- 9 *Merriam-Webster's Collegiate Dictionary* (Springfield, MA: Merriam-Webster Inc., 1995), str. 326. Dinosaurus: "1: živočich ze skupiny (Dinosauria) vyhynulých, převážně pozemních masožravých nebo býložravých ještěřů z období mezozoika. 2: kterýkoli z vyhynulých velkých ještěřů."
- 10 Jestliže někteří z dinosaurů patřili do vodní říše, byli stvoření pátý den stvořitelského týdne.
- 11 S. West: "Dinosaur Head Hunt," *Science News*, 1979, 116(18):314-5. Původně byla hlava dinosaura typu *Camarasaurus* omylem připojena ke kostře *Apatosauria* a teprve později nahrazena správnou hlavou ze "stejně rodiny jako téměř totožný příbuzný, *Diplodocus*." str. 314.
- 12 Benton: *Dinosaurs: An A-Z Guide*, str. 14.
- 13 Lambert et al.: *The Dinosaur Data Book*, str. 279.
- 14 Morris: *The Young Earth*, str. 51-67.
- 15 Morris: *The Genesis Record*, str. 4-6.
- Ussher: *The Later Part of the Annals of the World*.
- 16 J. Stambaugh: "Creation, Suffering and the Problem of Evil," *CEN Technical Journal*, 1996, 10(3):391-404.
- 17 Nejstarší českou Bibli vydal Melantrich r. 1549. Nejznámější překlady, kralický a svatováclavský, pocházejí ze 16.-17. stol.
- 18 D. Dixon, B. Cox, G.J.G. Savage, and B. Gardiner, *The Macmillan Illustrated Encyclopedia of Dinosaurs and Prehistoric Animals* (New York: Macmillan Publishing Co., 1988), str. 92.
- R. M. Grigg, "Dinosaurs and Dragons: Stamping on the Legends!" *Creation*, 1990, 14(3):11.
- 19 D. Norman, *The Illustrated Encyclopedia of Dinosaurs* (London: Salamander Books Limited, 1985), str. 8.
- Význam "strašný ještěř" pomohl rozšířit představu, že dinosauři byli gigantickými divokými monstry. Nic není vzdálenějšího pravdě. Kdyby byl Owen věděl o *menších* dinosaurech, možná by nikdy takový výraz nepoužil.
- 20 Hebrejská slova mohou mít mnoho významů, včetně mořské obludy (Gen 1,21; Jób 7,12; Ž 148,7; Iz 27,1; Ezech 29,3; 32,2), hada (Ex 7,9 srv. Ex 4,3 a hebr. obdobu Deut 32,33). *Tannin/m* are hrozivá stvoření, obývající daleké, pusté kraje (Iz 34,13; 35,7; Jer 49,33; 51,37; Mal 1,8), nepřemožitelná (Iz 27,1; 51,9), beznohá (Deut 32,33 srv. Ž 91,13) i s nohama (Ezech 32,2). O *tannin* se však říká, že kojí svá mláďata (Pláč 4,3), což není vlastnost plazů, ale např. velryb (mořské obludy?). Slovo naznačuje velké, hrůzostrašné tvory žijící v bažinách nebo ve vodě. Může zahrnovat plazy a savce. Moderní překladatelé často užívají překlad „šakal“, který se však nezdá přiměřený, jelikož není ani hrůzostrašný, ani nepřemožitelný a nežije v bažinách.
- 21 Někteří se domnívali, že mršina mořského tvora nalezeného u pobřeží Nového Zélandu patřila *plesiosaurovi*. Důkladná analýza však hovoří spíše pro žraloka obrovského. Viz P. Jerlström, B. Elliott: "Let Rotting Sharks Lie: Further Evidence for Shark Identity of the Zuiyo-maru Carcass," *CEN Technical Journal*, 1999, 13(2):83-87. Nicméně kresby severoaustralských domorodců, zobrazující "Yarru," tvora zřetelně podobného *plesiosaurovi*, nasvědčují, že plesiosauri žili ještě poměrně nedávno; viz R. Driver: "Australia's Aborigines

- Did They See Dinosaurs?” *Creation*, 1999, 21(1):24-27.
- 22 S.J. Czerkas, S.A. Czerkas: *Dinosaurs: A Global View* (Spain: Barnes and Noble Books, 1996), str. 179.
- 23 Norman: *The Illustrated Encyclopedia of Dinosaurs*, str. 170-172.
P. Wellnhofer: *Pterosaurs: The Illustrated Encyclopedia of Prehistoric Flying Reptiles* (New York: Barnes and Noble, 1991), str. 83-85, 135-136.
- 24 např. *Nový biblický slovník* (Návrat domů, Praha 1996).
- 25 *New Living Translation: Holy Bible* (Wheaton, IL: Tyndale House Publishers, 1996). Jób 40:15: “Pohled’ na velikého hrocha.”
- 26 Bill Cooper: *After the Flood* (West Sussex, England: New Wine Press, 1995), str. 130-161.
- 27 P. S. Taylor: *The Great Dinosaur Mystery*, Films for Christ, Mesa, AZ, 1991. Viz též: P. Taylor: *The Great Dinosaur Mystery and the Bible*, (Denver, CO: Accent Publications Inc., 1989).
- 28 D. Swift: “Messages on Stone,” *Creation*, 1997, 19(2):20-23.
- 29 C. Wieland: “Sensational Dinosaur Blood Report,” *Creation*, 1997, 19(4):42-43.
- 30 D. Batten: “Buddy Davis – The Creation Music Man (Who Makes Dinosaurs),” *Creation*, 1997, 19(3):49-51.
M. Helder: “Fresh Dinosaur Bones Found,” *Creation*, 1992, 14(3):16-17.
- 31 M. Schweitzer, T. Staedter: “The Real Jurassic Park,” *Earth*, June 1997, str. 55-57.
Viz zprávu v *Creation*, 19(4):42-43, popisující pečlivé testy, jež prokázaly přítomnost hemoglobinu.
- 32 K. Davies: “Duckbill Dinosaurs (Hadrosauridae, Ornithischia) from the North Slope of Alaska,” *Journal of Paleontology*, 1987, 61(1):198-200.
- 33 Batten: “Buddy Davis – The Creation Music Man. . . .”
- 34 S. G. Lucas: *Dinosaurs: The Textbook*, (Dubuque, IA: Wm C. Brown Publishers, 1994), str. 194-196.
- 35 D. Marrs, V. Kylberg: *Dino Cardz*, 1991. *Estemmenosuchus* was a large mammal-like reptile. “Přes hrozivě vyhlížející tesáky byl zřejmě býložravcem.” Usoudili tak patrně podle stoliček.
- 36 K. Brandes: *Vanishing Species* (New York: Time-Life Books, 1974), str. 98.
- 37 P. Weston: “Bats: Sophistication in Miniature,” *Creation*, 1999, 21(1):28-31.
- 38 Morris: *The Genesis Record*, str. 78.
- 39 Např. D. Ager: *The New Catastrophism* Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1993).
- 40 M. Crichton: *The Lost World* (New York: Ballantine Books, 1995), str. 122. “Dinosauri byli většinou malí. . . . Lidé si je zpravidla představují jako obry, ale průměrný dinosaur byl sotva větší než ovce.”
Horner: *The Complete T. rex*, str. 124. “Většina dinosaurů byla menší než býk.”
- 41 D. Lambert, *A Field Guide to Dinosaurs* (New York: Avon Books, 1983), str. 127.
- 42 W. Mehler: “On the Origin of Cats and Carnivores,” *CEN Technical Journal*, 1995, 9(1):106-120.
- 43 Ze zkamenělin plazů nalezených v Lubbock Quarry v Texasu se usuzuje, že zahynuli v náhlé zátopě před 200 miliony let. *The Weekend Australian*, Nov. 26-27, 1983, str. 32.
- 44 Norell et.al., *Discovering Dinosaurs in the American Museum of Natural History*, obr. 56, str. 86-87.
Czerkas and Czerkas: *Dinosaurs: A Global View*, str. 151.
- 45 C. Wieland: “ ‘Lost World’ Animals Found!” *Creation*, 1996, 19(1):10-13.
- 46 Anon.: “Sensational Australian Tree . . . Like ‘Finding a Live Dinosaur.’ ” *Creation*, 1995, 17(2):13.

- Viz též Anon.: *Melbourne Sun*, Feb. 6, 1980. Přes 40 svědků tvrdí, že v minulých letech viděli plesiosaury u viktorijského pobřeží (v Austrálii).
- 47 J. Scheven: *Living Fossils: Confirmation of Creation*, Creation Videos, Answers in Genesis, Queensland, Australia.
- 48 Anon.: "Dinosaur Hunt," *Science Digest*, 1981, 89(5):21.
H. A. Regusters: "Mokele-Mbembe: An Investigation into Rumors Concerning a Strange Animal in the Republic of Congo, 1981," *Munger Africana Library Notes*, Issue 64, 1982, str. 2-32.
M. A magna: "Results of the First Congolese Mokele-Mbembe Expedition," *Cryptozoology*, 1983, 2:103 – z citace ve *Science Frontiers* No. 33, 1983.
- 49 D. Catchpole: "Mokele-Mbembe: A Living Dinosaur?" *Creation*, 1999, 21(4):24-25.
- 50 D. Swift, "Messages on Stone," *Creation*, 1997, 19(2):20-23.
- 51 C. Wieland: "Hello Dolly!" *Creation*, 1997, 19(3):23.
- 52 Norell: *Discovering Dinosaurs in the American Museum of Natural History*, str. 13.
- 53 V. Morell: "Origin of Birds: The Dinosaur Debate," *Audubon*, March/April 1997, str. 38.
- 54 Anon.: "New "Birdosaur" NOT Missing Link!" *Creation*, 1993, 15(3):3.
Anon.: " 'Birdosaur' More Like a Mole," *Creation*, 1993, 15(4):7.
- 55 M.W. Browne: "Downy Dinosaur Reported," *Cincinnati Enquirer*, Oct. 19, 1996, str. A13.
- 56 Anon.: "Remains of Feathered Dinosaur Bolster Theory on Origin of Birds," Associated Press, New York, 1997.
- 57 Bill Stieg: "Did Birds Evolve from Dinosaurs?" *The Philadelphia Inquirer*, March 1997.
- 58 Paul Recer: "Birds Linked to Dinosaurs," *Cincinnati Enquirer*, May 21, 1997, str. A9.
- 59 Stieg: "Did Birds Evolve from Dinosaurs?"
- 60 Recer: "Birds Linked to Dinosaurs."
- 61 A. C. Burke and A. Feduccia, "Developmental Patterns and the Identification of Homologies in the Avian Hand," *Science*, 1997, 278:666-668.
- 62 J.A. Ruben, T.D. Jones a j.: "Lung Structure and Ventilation in Theropod Dinosaurs and Early Birds," *Science*, 1997, 278:1267-1270.
- 63 A. Gibbons: "Plucking the Feathered Dinosaur," *Science*, 1997, 278:1229.
- 64 J. Sarfati: "Dino-bird Evolution Falls Flat," *Creation*, 1998, 20(2):41.
M. J. Oard: "Bird-dinosaur Link Challenged," *CEN Tech. J.*, 1998, 12(1):5-7.